

CSEND ÉS NYUGALOM

Novemberben a fák többsége lehullajtja a leveleit, és megérkezik az első fagy is. Minél közelebb kerülünk az év végéhez, annál kevesebb tennivaló akad a díszkertben, ezért figyelmünket elsősorban az érzékeny növények téli védelmére irányítsuk.

VIRÁGOK A KERTBEN

Az illatos virágú korai vagy rózsás bangita (*Viburnum farreri*) egyike azon cserjéknek, amelyek elsőként, már december táján megmutatják virágaikat. Nevét az intenzív, édes virágszagának köszönheti, amelyet a tavaszi fővirágzása idején messziről lehet érezni. A növény napos vagy részben árnyékos helyeken virágzik, a talaj iránt nem támaszt különösebb követelményeket.

A fekete hunyor (*Helleborus niger*) nem sokkal karácsony után nyitja meg virágait. Korai virágzása miatt szokták karácsonyi rózsának is nevezni. A virágzási időszakban több nedvességre van szüksége, mint a vegetációs időszakban. Száraz télen, fagymentes időben óvatosan meg kell öntözni, főleg, ha fák tövében él, ahol a talaj gyorsabban kiszárad.

HAGYMÁSOK AZ ABLAKPÁRKÁNYRA

A természetesnél korábban nyíló hagymás növényeket hajtattással állítják elő. Míg a legtöbb növénynek serkenti a fejlődését a meleg és a fény, ugyanahhoz a hagymásoknak sötétre és hidegre van szükségük. A hajtatókertészetek a növények normális téli nyugalomát néhány egyszerű trükkel megtörik, és a természetes virágzási dátumot több héttel előrehozzák. Intenzív illatukkal és élénk színeikkel a tavasz igazi hírnökei a jácintok. Kezdenek elterjedni az úgynevezett jácintpoharak, amelyekben a hagymák a pohár aljában lévő vízben gyökereznek meg, és abból látják el a növényt. Könnyen gondozható, bel- és kültéren is elhelyezhető különleges és illatos díszek.

Karácsonyi dekorációhoz vesszőket is hajtathatunk. Ha van a kertünkben meggy-, cseresznye-, nyír- vagy bodzafa, vágjunk belőlük december elején néhány ágat, tartsuk 12 órán át meleg vízben (35 °C), majd 20 °C körüli helyiségben tegyük vázába. A virágrügyek várhatóan karácsonykor kibomlanak.

AMARILLISZ KARÁCSONYRA

A frissen ültetett amarilliszhagyma 6-8 hét alatt hozza ki a virágait, ezért ha a karácsonyi ünnepkörre szeretnénk, hogy kinyíljon, novemberben még ültethetjük.

- Válasszunk 12-14 cm átmérőjű, hosszúkás cserepet.
- Keverjük össze agyaggranulátumot, illetve virág- és kaktuszföldet.
- Töltsük meg vele a cserepeket kétharmad részig.
- Helyezzük rá a hagymát a lapos felével.
- Szórjuk körbe talajjal úgy, hogy a hagyma nagyobb része a föld fölé kerüljön.
- Nyomjuk meg körülötte a földet, hogy stabilan álljon.
- Öntözzük meg annyira, hogy a víz a cserepálátébe átfolyjon.
- Tegyük sötét és nem túl meleg helyre, ahol beindul a gyökeresedés és majd megkezdődik a virágbimbó megnyúlása a hagymából.
- Amikor a hagyma csúcsán megjelennek a levélkezdemények, fokozatosan szoktaszuk fényhez.

- Óvatosan öntözzünk, elkerülendő a szárak túlzott megnyúlását.
- Amikor a virágbimbók a zöld szárban kidudorodva láthatók, biztosak lehetünk a virágzásban.
- Ha a virágszár a túl meleg és a túl sok víz hatására megnyúlik, eldől és nem képes a nagyméretű virág megtartására, vágjuk le és tegyük vázába

A TÉL VIRÁGAI A LAKÁSBAN

A mikulásvirág és a ciklámen a téli évszak, valamint a karácsonyi ünnepkör tradicionális virágzó növényei. A mikulásvirágnál az első bajok akkor jelentkeznek, amikor a lomblevelek sárgulni kezdenek, majd őszszepöndörödvé, megszáradva hullnak le. Később a teljesen lekopaszodott hajtásokon csak a színes fellevelek árválkodnak. Bár a növény jól tűri a szárazságot, a hiba oka a gyakori kiszáradás és túllöntözés okozta stresszhatás. A kedvezőtlen hatások miatt a növény legyengül, és hamarabb támadják meg kártevők, amelyek még tovább rontanak a helyzeten. Egyenes vízellátás mellett tartósan megmarad a lomb, és akár húsvétig is dísz lehet a lakásnak.

A ciklámen elnyílt virágszárait egy erőteljes, felfelé irányuló mozdulattal húzzuk ki, így elkerüljük a lomb és a gumó sérülését. A növény legnagyobb ellensége a sok víz, mert a kaspó alján felgyülemelő víztől a lomb körül megnő a páratartalom. A pangó víz károsítja a gyökereket és a növény legérzékenyebb részét, a gumót is. Ezt sárguló levelek, lankadó, nyálkás, vizenyős virágszárak jelzik. A magas páratartalom a gombás megbetegedésnek kedvez.

FELADATLISTA

- ✓ Téliessítsük a szabadban lévő vízvezetéseket.
- ✓ Kapcsoljuk le az automata öntözést.
- ✓ Gondoskodjunk a legutoljára hagyott mediterrán és dézsás növények teleltetéséről.
- ✓ A fák és cserjék ágainak visszavágásával várjunk a fagymentes napokig.
- ✓ Tisztán tegyük el a kerti eszközöket, kést, ollót, fűnyírót, ásót, kapát, lapátot.

- ✓ A kerti bútorokat alapos letisztítás után vigyük a tárolóhelyükre.
- ✓ A fabútorokat olajozzuk át.
- ✓ Víztelenítsük a kerti locsolótömlőt.
- ✓ Végezzük el az utolsó gyomlálásokat.
- ✓ Ültethetők még konténeres örökzöldek, évelők, hagymások és kétnyáriak.
- ✓ Védjük a növényeket a kiszáradástól.
- ✓ Fagymentes időben öntözzük a lombos örökzöldeket (buzsusz, rododendron).
- ✓ Készítsünk a kertben található színes termésekből, pl. csipkebogyóból, díszalmából, díszbirsből vagy akár a naspolyából adventi, karácsonyi díszeket.

- ✓ A madáretetőket rendszeresen töltsük föl eleséggel.
- ✓ A begyűjtött termésekből, magtökökből tisztítsuk ki a magokat.

DÉZSÁS NÖVÉNYEK ÁTTELELTETÉSE

A legtöbb dézsás növény egyfajta nyugalmi fázisban tel el, 2-12 °C körüli hőmérsékleten. Ettől melegebb körülmények között az alacsony fényellátottság miatt lágy levél-szövet alakul ki, amelyet a kártevők és a kórokozók könnyebben megtámadnak. Minél kedvezőtlenebb a téli helyszín a növény számára (sötét, szűk, meleg), annál fontosabb, hogy az átteleltetés ideje a lehető legrövidebb legyen, amit késői be-, és korai kihordással érhetünk el. A korai és késői fagyoktól átmenetileg megvédhetjük a növényeket, ha azokat a ház közelében helyezük el, illetve, ha fátolfóliával (flíz) vagy hasonló anyaggal betakarjuk. Teleltetésre alkalmas helyiségek az üvegház, a télikert, a

hűvös, világos szoba, a garázs, a kerti fészer, a lépcsőház, a folyosó, a fűtetlen helyiségek, illetve a hideg pince vagy pincelejárát.

A téli időszakban az öntözés különösen körültekintő és igényalapú legyen a hely hőmérsékletétől, a lombzat méretétől és az ebből eredő vízigénytől függően. A talajnak két öntözés között mindig ki kell száradnia. Tápanyag-utánpótlásra a növényeknek nincs szükségük. Fontos még a kártevők (levéltetvek, atkák, liszteskék) jelenlétének rendszeres ellenőrzése. A levéltetvek növényi nedveket szívogatnak a levelekből, e tevékenységük során ragacsos, cukros folyadékot, mézharmatot választanak ki, amelyre általában fekete korompenész települ. A levéltetűvel fertőzött hajtások és levelek ragacsossá válnak, sárgulnak, gyakran meglankadnak. Vírusos betegségeket is továbbbíthatnak a levéltetvek.

Összeállította: Merényi Alexandra

Egyes növényeket a hónymástól is védeni kell. A gyengébb hajtásrendszerű cserjék ágai közé, ágaira telepedő nagy súlyú hó törést okozhat. A széthajlásra hajlamos növényeket érdemes lazán összekötözni, és a havat leütögetni.

A Dél-Amerikából származó pampafű (*Cortaderia selloana*) igazi napimádó, és hazájában teljes napsütéshez, meleg és száraz helyekhez szokott. Télen kevésbé a hideg, inkább a téli csapadék veszélyezteti. Szárainak összekötegelésével megakadályozhatjuk, hogy az esővíz, hó a tövek belsejébe jusson. A kötegek sátrorként tartják távol a vizet, és a tő belsejében tartják a meleget.

Óvjuk az örökzöldeket a téli napsütéstől. Esetükben fennállhat az úgynevezett fagyszárazság veszélye: a napsütésben kiolvadó levelek kiszáradhatnak, mert a még fagyott hajtásokból nem képesek vizet felvenni. Az érzékeny növényeket fátolfóliás (flíz) takarással védjük az intenzív téli napsütéstől.

TELELTESSÜK 2-12 °C-ON

Kivi (*Actinidia*), angyaltrombita (*Datura*), kamélia, törpepálma (*Chamaerops humilis*), cserjés margaréta (*Chrysanthemum frutescens*), citrusfélék, leander, muskátli, sétányrózsa (*Lantana*).

TELELTESSÜK 12-17 °C-ON

Murvfűrt (*Bougainvillea*-fajok), papaya (*Carica papaya*), kávécsereje (*Coffea*), hibiszkuszfajok, banán, törpe datolyapálma (*Phoenix roebelenii*).

Ezeket a növényeket vigyük be leg hamarabb, és ezeket hordjuk ki legkésőbb a következő év tavaszán.

DOBAY Kertészet

Megnyílt a DOBAY KERTÉSZET webáruháza virágkedvelők és hobbikertészek részére!

Több száz muskátli- és balkonnövényfajta frissen csomagolva az üvegházból. Tervezze velünk a tavaszi balkonláda- és kerti beültetéseket!

www.dobaywebshop.hu

PW
PROVEN
WINNERS